

Velikonoční Sborové listy 2015

Českobratrská církev evangelická, sbor Mšeno u Mělníka

Na zoraném poli se opět objeví život

„Veleben bud' Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, neboť nám ze svého velkého milosrdenství dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději.“

Velikonoční poselství bible obsahuje paradox, který bývá těžko přijatelný rozumem. Cesta k novému životu, k naději, vede přes utrpení. Utrpení Ježíše na kříži zde není výslovně zmíněno, ale bez něj by nebylo ani vzkříšení, vrcholná zpráva blížících se Velikonoc. Zpráva, která i v nás může, pokud jí skutečně věříme, vzbudit naději. Naději navzdory nepřízní osudu a okolností. Jedním z těch, kdo až do konce svého života žil velikonoční nadějí, byl německý teolog Dietrich Bonhoeffer. Zapojil se do protinacistického odboje ve skupině chystající atentát na Hitlera. Byl zatčen a nakonec popraven. I v bezvýchodné situaci si zachoval víru, že to není Bůh, kdo způsobil jeho trpký konec. Symbolický je jeho výrok, přesahující konečnost lidského života: *„Ne všechna naše přání, ale všechny své sliby on plní.“*

Ve své exhortaci Evangelium Gaudium (Radost z evangelia) o šíření evangelia v současném světě papež František vyslovil přesvědčení, že Ježíšovo vzkříšení není událost patřící minulosti. Naopak obsahuje životní sílu, která pronikla svět. *Pravda, častokrát se zdá, že Bůh*

neexistuje: vidíme, jak neubývá projevů nespravedlnosti, špatnosti, lhostejnosti a krutosti. Je však stejně tak jisté, že uprostřed temnot začíná klíčit něco nového, co dříve či později přinese plody. Na zoraném poli se opět objeví život – nezdolný a nepřemožitelný.“

Uvěříme – li skutečně, že Boží angažmá v našem světě je živé, získáme novou naději.

Michal Šimek

Zemřel bratr Vladimír Jírů z Ostrého

S bratrem Vladimírem Jírů, členem staršovstva mšenského evangelického sboru, jsme se rozloučili v kostele v sobotu 24. ledna. Připomeňme si běh jeho života.

Vladimír Jírů zemřel v sobotu 17. ledna 2015 v budově interny mělnické nemocnice ve věku 80 let. Narodil se 20. září roku 1934 v Bělé pod Bezdězem, měl dva sourozence – dosud žijící sestru Helenu a bratra Václava, který zemřel ve 42 letech. Rodiče – Marie a Václav Jírů hospodařili na statku o rozloze 41 ha v Malých Všelísích, otec zde rovněž zastával funkci starosty. Zde Vladimír Jírů strávil své dětství. Brzy však přišel o otce, v době, kdy mu bylo 12 let.

Do školy až do 5. třídy chodil ve Všelísích, do měšťanky do Bezna. Potom jezdil do Rolnické školy v Mladé Boleslavi (je to budova nedaleko obchodního centra Bondy). Po škole pracoval ve Všelísích na státním statku, vojnu strávil v jihočeském Táboře, kde jezdil s Tatrou.

Po návratu pracoval na statku ve Všelísích. V roce 1958 se oženil s Libuší Langrovou z Ostrého. V Ostrém prožili další let společného života. V roce 1960 se jim narodila dcera Libuše. Zemřela v roce 2002.

Od roku 1959 pracoval v Jednotném zemědělském družstvu Ostrý. V polovině 60. let bylo JZD Ostrý převzato státním statkem ze Stránky. Vladimír Jírů přešel do státního statku v Kastusicích. Od té doby až do svého odchodu do důchodu pracoval jako vedoucí dílen ve středisku v Žebicích.

Podobně jako jiné selské rodiny přišli i Jírovi ve Všelísích o své hospodářství, tehdejší mocipáni jim všechno vzali. Naštěstí je nevystěhovali, nechali je bydlet v jejich domě, nastěhovali jim tam však nájemníky.

Nevraživost vůči bývalým soukromým zemědělcům se ještě projevila o několik let později. Maminku Marii spolu s několika dalšími zaměstnankyněmi statku zavřeli v roce 1959 za obohacování. Nejdříve byla ve vazbě na Pankráci, potom v Želčíně. Jednou také spolu s dalšími vězeňkyněmi byly odvezeny na práci na pole do Stránky. Manželé Jirů na to byli upozorněni. Zašli k poli, viděli ji na 10 metrů – nemohli s ní však mluvit. Kdyby to udělali, ublížili by jí.

Nelidskost režimu se projevila i jiným způsobem. Když jednou manželé Jirů přijeli za maminkou do Želčina na návštěvu, dovezli ji kytici. Dozorce jí vytrhl z ruky a na zemi pošlapal.

Vladimír Jirů měl vztah k půdě natolik silný, že po restitucích zabraných polností ve Všelisích v roce 1992 spolu s manželkou ještě několik let hospodařili. Potom půdu pronajali a v Ostrém už obhospodařovali pouze záhumenek, kde pěstovali zeleninu pro svoji potřebu.

Vladimír Jirů byl mezi lidmi oblíbený, charakterizovala jej dobrosrdečnost. Byl člověkem společenským. Několikrát týdně do doby, než vážně onemocněl, jezdil do Mšena. Stavil se v cukrárně u Živných, v Baťovně u Jany Švecové a také v restauraci U Lva. Tam se vždy v pátek dopoledne v kruhu svých přátel účastnil diskusí o společenské a politické situaci u nás.

Vladimír Jirů měl vyvinutý smysl a cit pro spravedlnost. Vždy ho potěšilo, když došlo k nějaké nápravě či potrestání viníků zločinů minulého – komunistického režimu. Pokud se dozvěděl, že se děje něco nekalého, vždy se ho to dotklo a neměl daleko pro silné slovo odsudku.

Mám jednu osobní vzpomínku. Když na mě v roce 2005 podal bývalý krajský tajemník KV KSČ z Jihlavy Miroslav Holzbauer žalobu na ochranu cti, bratra Jirů to rozčililo a vyjádřil mi podporu. Nemohl pochopit, že člověk, který se podílel na nezákonném procesu proti soukromým zemědělcům z Babic a okolí v roce 1951, mohl proti mně vystoupit. Mluvili jsme o tom na hřbitově na Kovánci, kde bratr Jirů navštěvoval rodinný hrob.

Pokud mohl, pravidelně navštěvoval bohoslužby ve mšenském evangelickém kostele, byl členem staršovstva. Nebyl to muž mnoha slov. Za tím, co řekl, si však stál. Člověk nenápadný, možná ten, o kom bychom mohli říci, že byl solí této země.

Michal Šimek

Rozloučení s bratrem Bohuslavem Bártkem

Zúčastnil jsem se rozloučení se mšenským katolickým kolegou bratrem Bohuslavem Bártkem. Lavice kostela sv. Martina byly zcela zaplněny. Pohřební shromáždění vedl nad rakví s tělem zesnulého litoměřický biskup Jan Baxant. Byl obklopený téměř všemi kněžími litoměřické diecéze, kteří do Mšena přijeli. Obřad měl svůj starobylý řád a důstojnost.

Přišel jsem se s bratrem Bohuslavem rozloučit za evangelický sbor ve Mšeně. V pozdravu jsem zdůraznil, že jsme ho měli rádi. Odešel nám blízký člověk ze mšenského ekumenického společenství. A zájem o rozhovor jistě neměl jenom proto, že dětství strávil na Hrubé Lhotě na Valašsku, kde kdysi působil evangelický farář a spisovatel Jan Karafiát – autor Broučků

Jeho odchod znamená ztrátu pro katolickou farnost, ale také pro evangelický sbor i pro město Mšeno. Katolická farnost ztratila pečlivého a zodpovědného kněze. Evangelický sbor partnera pro ekumenická shromáždění – bratr Bártek měl v evangelickém sboru několik besed, konalo se také několik ekumenických bohoslužeb. A město ztratilo člověka, který zde byl nositelem duchovního rozměru života. Nebyla to však jednostranné. Starosta Martin Mach s ním např. konzultoval, jaký nápis dát na obnovený křížek u Romanova. Bratr Bártek také besedoval s dětmi ze mšenské školy.

Vždy, když si čtu v exhortaci papeže Františka Evangelii Gaudium (Radost z evangelia) o zvěstování evangelia v současné světě, si vzpomenu na bratra Bohuslava. Ani nevím proč. Možná je to proto, že ve svém postoji víry vůči svému okolí byl důsledný a rozhodně se nepřizpůsoboval zvyklostem svého okolí. Možná právě proto si získal respekt.

Věřím, že bratr Bohuslav v okamžiku smrti nebyl sám, že ve chvíli přechodu ze smrti do života s ním byl Ježíš Kristus.

Michal Šimek

Bohuslav Bártek zemřel 7. února 2015. Rozloučení proběhlo 16. února 2015 v kostele sv. Martina ve Mšeně.

Masarykova ZŠ Mšeno se loučí s panem farářem

Děkujeme, obohatil jste děti i nás dospělé

Za Základní školu Mšeno bych ještě jednou chtěla vzpomenout na pana faráře Bohuslava Bártka. I když už si naše slova nepřečte, ráda bych mu poděkovala za vše, co dělal pro naše školní děti, a i za to, jak svými informacemi, svým přístupem a radami obohatil nás dospělé. Pan farář docházel do školy vyprávět dětem např. o velikonočních a vánočních zvycích a tradicích. Jeho vyprávění byla velmi poutavá. Možná ještě poutavější byly jeho následné rozhovory s námi dospělými, kdy s láskou vyprávěl o své rodné Moravě, o svém dětství. Nezapomenutelná jsou setkání dětí a pana faráře v místním kostele. Zde se děti posadily do lavic a jedním dechem poslouchaly informace o církvi, církevních náležitostech. Podání pana faráře a atmosféra kostela vždy žáky "zasáhly". Děkujeme a tiše vzpomínáme.

Jiřina Trunková (ředitelka ZŠ Mšeno)

Udivoval nás rozsah jeho vědomostí

Pana faráře Bártka jsme měli příležitost poznat při pořádání školních akcí, na nichž se podílel, ať už se jednalo o rozsvěcení vánočního stromu nebo o tematicky zaměřené besedy přímo v prostorách ZŠ Mšeno.

Jeho nečekaný odchod vnímáme jako velkou ztrátu nejen pro věřící, ale vůbec pro občany našeho města. V hodinách Výchovy k občanství a Etické výchovy jsme nejednou zavítali i do kostela sv. Martina, v němž nám právě pan farář Bártek dělal laskavého průvodce. Nikdy nás nepřestával udivovat rozsah jeho vědomostí, vždy překvapil něčím novým. Byl přístupný ostatním, s dětmi diskutoval o problémech, které je zajímaly. Žákům se věnoval především v období Vánoc a Velikonoc, největších křesťanských svátků. „Ne“ bylo slovo, které neznal, nikdy neodmítl prosbu o společné setkání a pečlivě se na ně připravoval.

V postavě faráře Bártka odešel nejen vzdělanec, ale člověk s velkým „Č“. Čest jeho památce.

Vladislava Kaulerová-Vaňková, Martina Klementová - (učitelky ZŠ Mšeno)

Bohuslav Bártek – ohlédnutí a vzpomínky

V sobotu 7. února 2015 zemřel mšenský římskokatolický kněz Bohumil Bártek. Poprosili jsme několik lidí, kteří jej znali, aby se za jeho životem a prací ohlédli.

Michal V. Hanzelín (Kanina): „Bohuslav Bártek byl kněz pokorný a bohabojný. Zejména a především směrem k Bohu. "Respekt před Pánem" (to jsou jeho častá slova) připomínal nám obsahem i formou. Zejména jeho kázání byla přísná. Ale zvláště dnes, nebyla snad potřebná? On o tom byl přesvědčen, byť to nebylo snad nikomu příjemné. Ale kdy je milé, když někdo připomíná naše nepravosti. Snad se podobné věci dají sdělit i jinak, ale ve světě zábavy byl více obsah než forma důvodem toho, že mu naslouchalo tak málo lidí.“

Luboš Skopec (místokurátor evangelického sboru ve Mšeně): „Pana faráře Bártka jsem poznal jako přátelského, otevřeného člověka se smyslem pro humor. Měl rád lidi, rád si s nimi povídal. Myslím, že bral víru velmi vážně.“

Marie Nováková (římskokatolická farnost Mšeno): „Byl oblíbený. Byli jsme s ním spokojeni. Byli jsme rádi, že ho tady máme. Chodila jsem pravidelně na bohoslužby. Jeho kázání byla poutavá. Líbilo se mi, že spolupracoval s panem starostou. Jeho odchod je pro nás ztrátou.“

Jan Homuta (evangelický sbor Mšeno): „Nikdy předtím jsem s katolickým knězem nepřišel do styku. Mluvil jsem s ním všehovšudy dvakrát. Vnímá jsem ho jako vstřícného člověka, který, i když věděl, že nejsem katolík, byl otevřen k výměně názorů. Bylo vidět, že byl ve styku s lidmi.“

Mária Lachetová (římskokatolická farnost ve Mšeně): „V sobotu 7. února 2015 zemřel po dvouletém boji s těžkou nemocí náš pan farář Mgr.Bohuslav Bártek. Zemřel pro nás nečekaně, neboť se zdálo, že těžký boj vyhrává. Služba Bohu byla smyslem jeho života, byl přísný v dodržování evangelia a liturgických zásad. Jeho snaha po perfektnosti a dokonalosti v nás občas vzbuzovala nejistotu a bránila nám více se k němu přimknout. Všichni jsme ale oceňovali jeho snahu o zvelebení všech farností a tak na něj také budeme vzpomínat. Jako na věrného a

oddaného služebníka církve, kterého strávila horlivost pro dílo Boží. Čest jeho památce.“

Zdeněk Petráň (varhaník v římskokatolické farnosti ve Mšeně): „Otce Bárta jsem náhodně poznal před několika lety, když jsem jako pravidelný rekreant na chalupě u Housky jednou navštívil nedělní mši ve farním kostele sv. Martina ve Mšeně. Jelikož jsem jako dlouholetý zastupující varhaník ve Strahovském klášteře měl neděle a svátky volné a ve mšenském kostele již byli farníci prakticky bez varhaníka, nabídl jsem se k občasnému varhannímu doprovodu liturgie. Nakonec se z toho stala skoro tradice a já pravidelně dojížděl varhancit na většinu nedělí a významnějších církevních svátků.

Páter Bártek měl osobitý humor a také mě vždy fascinoval skoro "vojenský" pořádek ve vztahu k ministrantům při liturgii. Jako muzikant jsem si nemohl nevšimnout, že pan farář byl obstojný zpěvák, přesto mě na něm trochu mrzelo, že se při slavných mších zpěvu - možná ve skromnosti - vyhýbal. Byla škoda, že jej zdraví v nevysokém věku zradilo a nakonec jeho obětavou službu Bohu předčasně ukončilo.“

Sylva Hejnová (římskokatolická farnost ve Mšeně): „Díky panu faráři jsme si rozšířili repertoár mešních písní. Obdivuhodné bylo i jeho nasazení při opravě mozaikových oken v kostele, kterou však nemohl dokončit.“

Venuše Svobodová (evangelický sbor Mšeno): „Jakmile pan Bártek nastoupil jako katolický kněz do Mšena, jal se mimo své kazatelské povinnosti zabývat zvelebováním farní zahrady a fary. V našem sboru měl přednášku, kde zaujal svými vědomostmi i vtipem. Budu na něho vzpomínat jako na člověka velmi vzdělaného, pracovitého, přátelského a zručného.“

Martin Mach (starosta města Mšeno): „S panem farářem Bohuslavem Bártkem jsem se seznámil záhy po svém nástupu do funkce starosty na podzim roku 2006, kdy i on ve své funkci ve Mšeně začínal. Poměrně záhy se mezi námi vytvořil přátelský vztah a vznikl dobře spolupracující tým, zaměřený nejen na obnovu sakrálních památek (kostel, sousoší na náměstí, křížky v krajině apod.), ale i na rozvoj kulturního a společenského života naší obce. Dokladem toho byly např. četné koncerty v kostele a adventní akce (Živý betlém, Strom splněných přání, rozsvěcení vánočního stromu), účast pana faráře na akcích s parními vlaky apod. Spjoval nás částečně podobný druh práce (s lidmi) i

moravský původ, jeho bodrá a veselá povaha činila naše setkání optimistickými. Budu na něj i nadále rád vzpomínat.“

Michal Šimek

Zlomený kříž – vzpomínka na Bohuslava Bárta

Kdysi jsem na jednom setkání na téma „víra“ v našem kostele viděl diskutovat člověka, kterého jsem pro jeho znalost bible a zápal pro věc tipoval na člena nějaké malé evangelické církve, neboť něco takového se v naší církvi moc nevidí. Teprve později mi někdo řekl, že to byl katolický farář ve Mšeně, pan Bártek. Tak se i stalo, že mě jednou pozval k sobě na faru na skleničku domácí moravské. Udivilo mě, jak pečlivě si nastudoval dějepisné i zeměpisné znalosti Mšena a okolí. Nebylo prakticky ničeho, co by už nevěděl.

Mám ve sklepech uložený velký litinový krucifix. Našel jsem ho v osmdesátých letech na skládce v jižních Čechách, pocházel ze zrušeného hřbitova. Je celý zachovalý, jen u patky zlomený, jak jej poslala k zemi citlivá ruka buldozeristova. Dohodli jsme se, že bychom ho umístili na zničená Boží muka u silnice ze Mšena do Nebužel, tam pod tou velikou hruškou. Kdyby pro nic jiného, tak jako memento pro řidiče. To jsme ovšem netušili, jak je těžké jen zjistit, komu ten čtvereční metr patří a kdo všechno by takový záměr musel schválit.

Nestalo se; jen jsme se občas na chodníku ujišťovali, že na to pořád myslíme. Pokaždé, když lezu do sklepa, vzpomenu si na pana faráře Bárta, když vidím ten kříž. Zlomený kříž.

Jan Kozlík

Pohřeb Bohuslava Bárta ve Mšeně

Rodák z Valašska šel tam, kde byl nedostatek kněží

Zaplněný kostel sv. Martina ve Mšeně u Mělníka se v pondělí 16. února rozloučil se zemřelým farářem Bohuslavem Bártkem. Ve 14.00 hodin vyšel z fary liturgický průvod asistence a třiceti kněží, pohřební mši svatě předsedal litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Spolu s ním

koncelebrovali generální vikář P. Stanislav Příbyl, CSsR, sekretář mladobolevského vikariátu R.D. Pavol Poláček, R.D. Miroslav Hřib, farář v Nezamyslicích na Hané a další kněží.

Na závěr mše svaté se se zemřelým Bohuslavem Bártekem rozloučili Pavol Poláček jako zástupce kněží mladoboleslavského vikariátu, Miroslav Hřib za spolužáky a Michal Šimek, farář sboru Českobratrské církve evangelické ve Mšeně za všechny obyvatele města. Všichni shodně vyzdvihli jeho valašskou srdečnost a schopnost popovídat si s každým, koho potkal. Po obřadu posledního rozloučení byla rakev s tělem zemřelého vynesena šesti kněžími v průvodu z kostela.

Ve středu 18. února bylo po mši svaté v kostele sv. Martina ve Veselé u Valašského Meziříčí tělo zemřelého uloženo do hrobu na místním hřbitově.

R.D. Mgr. **Bohuslav Bártek** se narodil v roce 1960 ve Vsetíně. Dětství prožil ve Velké Lhotě u Valašského Meziříčí, kde navštěvoval základní školu. Poté se vyučil prodavačem potravinářského zboží a toto povolání vykonával celých 16 let ve Valašském Meziříčí, z toho větší čas pracoval jako vedoucí prodejny a vedl spokojený, ovšem jak sám říkal, nikoli šťastný život. S myšlenkou na kněžský život se začal vážně zabývat po absolvování vojenské služby v Košicích. Nejprve si dodělal ve Vsetíně maturitu s nástavbou a po sametové revoluci se mu otevřela i cesta na teologickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, kde získal magisterský titul. Rozhodl se pro působení v litoměřické diecézi, kde byl nedostatek kněží, a v roce 1995 byl v litoměřické katedrále sv. Štěpána vysvěcen na jáhna. O rok později, 16. května 1996, byl litoměřickým biskupem Mons. Josefem Kouklem v moravské Zašové vysvěcen na kněze. Jeho prvním působištěm byla farnost Chomutov, pak Most a Bečov, později spravoval i farnosti České Zlatníky, Holešice, Kopisty u Mostu, Most extra urbem, Slatinice, Vtelno u Mostu a Židovice. Od roku 2001 byl jmenován administrátorem farnosti Benešov nad Ploučnicí a excurrento administrátorem farnosti Horní Habartice, Jedlka, Kytlice, Merboltice, Rychnov u Děčína, Valkeřice, Verneřice, Jetřichovice, Kerhartice, Malá Bukovina, Markvartice, Růžová a Srbská Kamenice. Od 1. července 2006 působil jako farář ve Mšeně u Mělníka a excurrento administrátor farností Bukovno, Kadlín, Kovář a Skalsko. Zemřel ve spánku v sobotu 7. února 2015 na faře ve Mšeně u Mělníka.

„Zdislava, časopis litoměřické diecéze“

Výzva ke zvýšení obětavosti

Milé sestry, milí bratři,

v tomto příspěvku, který se bude zabývat hospodařením našeho farního sboru, Vás chci informovat nejen o tom, jak náš sbor v posledních letech hospodařil, ale také co nás v nejbližších obdobích čeká. Předpokládám, že to pro Vás nebude jen informace, ale také výzva k tomu, jak náš sbor i pro následující dobu finančně udržet. Záměrně používám slovo udržet, protože situace se spíše zhoršuje.

Pro vysvětlení : hospodářský výsledek je pro nás prakticky jedno číslo na konci kalendářního roku a to je stav peněžních prostředků na bankovním kontě a v pokladně. Situace v posledních třech letech je následující :

rok 2012	111.486 Kč
rok 2013	81.430 Kč
rok 2014	78.495 Kč

Z uvedených údajů vyplývá, že finanční, / hospodářský / výsledek z roku na rok se zhoršuje.

Zdroje našich financí jsou v podstatě tři, a to je **SALÁR** , **SBÍRKY a DARY** . Ve většině případů až na malé výjimky jsou tyto zdroje poskytovány našimi sestrami a bratry z našeho farního sboru. Tyto zdroje se za poslední tři roky snížily o cca 30 tis. Kč.

Proti zdrojům máme ovšem také druhou stranu hospodaření a to jsou náklady. Jsou to náklady na energii, údržbu budov, cestovné , běžný materiál na údržbu a podobné. Tyto náklady jsou prakticky v průběhu let stejné. Pokud se provádí nějaké větší opravy, například rekonstrukce elektroinstalace, jako v roce 2012, tak se snažíme využít některé dotace, což se v tomto případě podařilo.

Kromě těchto položek v rámci solidarity odevzdáváme nemalé částky na seniorátní repartice, celocírkevní repartice , ale zejména na personální fond. První dvě položky jsou prakticky za poslední roky neměnné, ale personální fond nám roste ročně tímto způsobem :

rok 2012	53.900 Kč
rok 2013	55.000 Kč
rok 2014	73.100 Kč
pro rok 2015	85.200 Kč

Tato položka se v průběhu dalších let bude zvyšovat z důvodu snižování příspěvku státu na platy farářů ČCE v naší republice. Důvodem bude jen částečné financování z církevních restitucí.

Takový vývoj je daný, proto záleží na nás na všech, jestli jsme schopni peněžní obětavost pro tento sbor zvýšit, a to zejména v položce **SALÁR**. V současné době máme cca 95 členů sboru, kteří jsou oslovováni k zaplacení **saláru**, ale v mnoha případech bohužel reakce není žádná nebo jen symbolická. Věřím, že tyto informace pro Vás nebudou jen informace, ale skutečně i výzva ke zvýšení obětavosti pro další existenci našeho Farního sboru ČCE ve Mšeně.

Josef Maincl, účetní mšenského evangelického sboru

K rozpravě nejen o samofinancování církve v pražském seniorátu

Přijetí restitučně-odlukového zákona postavilo naše sbory i celou církev před dvě otázky. Především, jak si poradíme s nárokem na zvýšenou obětavost po přechodu do režimu samofinancování, a za druhé, jak naložit s tzv. restitučními náhradami, které dnes plynou do církevní pokladny. A plíživě se vtírá i třetí otázka, jak toto vše poznamená uspořádání naší církve. Vrátime se ke 'kongregačnímu' modelu z doby před r. 1918, nebo naopak potřeba správy a rozdělování velkého balíku peněz povede k posílení církevního ústředí?

Na všechny tři otázky jsou v ČCE značně odlišné názory, a to i uvnitř pražského seniorátu, který je - se svými velkoměstskými sbory na jedné a s diasporními sbory na své periferii na druhé straně – docela dobrým obrazem různorodosti sborů v celé církvi. Třebaže seniorát jako celek se shoduje v důrazu na solidaritu, která by měla stát v základu všech úvah o budoucnosti ČCE, poslední dotazníková akce ohledně využití 'restitučních' peněz ukázala, že jednotlivé sbory volily mezi krajními možnostmi, s mizivým zájmem o 'zlatou střední cestu'. Ukázalo se ale, že ne všichni chápeme otázku stejně. Zatímco všichni zhruba víme, co to je personální fond, s projekty – diakonickými, nověji i rozvojovými – si zatím nevíme rady. Synodní rada je záměrně blíže

nevymezila v očekávání, že hlavní stimul přijde zdola, ze sborů, které, jak se ale zdá, tím byly zaskočený.

To byl důvod, proč z debat ve staršovstvu střešovického sboru vzešlo sedm otázek, rozeslaných ostatním sborům seniorátu, jejichž vyjasnění by mělo napomoci společnému porozumění věci. Následně se na půdě střešovického sboru uskutečnila diskuse zainteresovaných zástupců ze sborů a také br. Kuboně z investiční komise. Diskusi uvedl senior br. Mazur, moderovala ji seniorátní kurátorka s. Skuhrová.

Rozprava byla rozvržená podle výchozích otázek:

- Jak vnímáte nastávající změny v životě církve spojené s postupným zastavením státní podpory ve sborech?
- Je cesta samofinancování nezbytně spojena s využitím restitučních prostředků?
- Existuje ve Vašem sboru prostor pro nové projekty, nové aktivity?
- Řešili jste otázku, jestli je ve Vašem sboru žádoucí učinit v tom, co již ve sboru děláte jako službu, péči, pomoc potřebným na čistě dobrovolné bázi, posun k (dílejší, postupné) profesionalizaci?
- Postačí nám pro budoucí postupné osamostatnění církve vyřešit jenom financování?
- Jak se liší pohled jednotlivých sborů v našem seniorátu na budoucí soběstačnost? Neměli bychom hledat řešení společně?
- Máme dost informací o ostatních sborech u nás v seniorátu, čím žijí, jaké mají problémy?

Rozhovor k nim nás však většinou svedl do jednoho širokého koryta, řečníci mluvili o tom, co je zajímavá a pálí i bez ohledu na danou otázku. Na poslední dva body se už nedostalo, pokud měl zbýt čas na informace o práci investiční komise.

Výsledky rozpravy lze shrnout do čtyř skupin.

Obětavost: (i) Osvětou při různých příležitostech a příkladem staršovstva je potřeba motivovat členy sborů k vyšší obětavosti. Leckdo ochotně zvýší svůj celkový salár při přechodu na měsíční platby trvalým příkazem. Jako orientační měřítko lze zveřejňovat anonymní seznamy ročních salárů, buď konkrétními částkami nebo v rozmezích od-do. (ii) Libeňský sbor zavádí 'rozpočtové lístky', kde členové začátkem roku vyznačili svůj předpokládaný salární příspěvek. S úhrnem se pak pracovalo při sestavování rozpočtu. (iii) Výše saláru, je obecně

doporučená ve výši 3-5% příjmů, v rámci seniorátu by konvent mohl přijmout jiné doporučení. Salár sice není vymahatelný, ale v kompetenci staršovstva je podmínit jím hlasovací právo. (iv) Stejně procentní zvyšování stávajícího salárního příspěvku pro všechny sociální skupiny a oblasti je prakticky nemožné.

Solidarita: (i) V pražském seniorátě funguje od r. 2010 seniorátní solidaritní fond, určený výhradně na pomoc s PF. Každoročně mu je věnována jedna chrámová sbírka. (ii) Nemalá pomoc v rámci i mimo seniorát plyne také přímo od několika dárcovských sborů. (iii) Do budoucna počítáme s podporou slabších seniorátů, ať již přímo, nebo systémově změnou přerozdělení peněžních toků v církvi, o niž již několik let usilujeme.

Změny v životě církve: (i) Ke změnám dojde, ať chceme nebo ne. Odluka – a to nezávisle na jednorázovém příjmu odlukových peněz – dává příležitost pozitivně reagovat a vytvářet novou vizi naší církve. (ii) Restrukturalizaci nelze řídit shora, ale již několik let probíhá pod tlakem rostoucích odvodů do PF. Konkrétně: Hořovice přechází jako KS pod Dobříš, hledá se nová forma pro Škvorec, od poděbradského seniorátu přebíráme Zruč. Další změny nejsou v dohledu, i když několik sborů dlouhodobě potřebuje pomoc. (iii) Osvědčují se pololetní setkání kurátorů, ti by měli být přednostně vysíláni na konventy. Do budoucna bude žádoucí posílení role seniorátů. (iv) Je třeba zachovat 'demokratický princip' ČCE a vyvážení obou složek: kvalitně vzdělaní faráři a laická dobrovolnická služba. Je otázka, co chtějí laici do budoucna nést? Dlouhá zkušenost ukazuje, že sami laici si dlouhodobě bez kazatele nevystačíme.

Projekty: (i) Je na čase stanovit pravidla pro granty na projekty, které mohou být celocírkvní, seniorátní nebo sborové. (ii) Podíl prostředků na projekty bude na několik let zafixován (rozhodnutí synodu), ale pak se může měnit podle situace. (iii) Vedle velkých projektů (evangelické gymnázium, domov pro seniory v Praze, aj.) lze na úrovni sborů uvažovat jak o projektech směřujících k rozšíření jejich práce, zejména navenek, tak o stabilizačních projektech k lepšímu zajištění jejich budoucí existence - např. investic do rekonstrukce budov. (iv) Je žádoucí se inspirovat zkušenostmi Diakonie. Pokud jde o ni, předpokládá se použití restitučně-odlukových peněz také jen na rozvojové projekty, nikoli na (spolu)financování běžného provozu jejich středisek.

Další vybrané myšlenky z rozpravy: (i) Bylo připomenuto, že v zahraničí – např. v Holandsku – je samofinancování církve samozřejmostí. Také u nás až do války si sbory platily své faráře a provoz samy, stát financoval církevní ústředí. (ii) Při oddělování prostředků určených na službu jiným je třeba mít na paměti, že sloužíme i tím, že máme a platíme faráře - rozdáváme jeho práci. Postavení faráře ukazuje na postavení celé církve ve společnosti. (iii) Při úvahách o nových modelech kazatelské služby bychom neměli jít 'ode zdi ke zdi' vzhledem ke zkušenosti, že sbory potřebují mít kazatele na své faře. (iv) Pátá otázka měla spíše znít: „Potřebuje církev podstatné změny jinde než ve financích?“ Spojování budoucnosti církve jen s penězi je první krok k její likvidaci. (v) Aktivní sbory většinou konají na hraně svých organizačních a časových kapacit, což je důvodem, proč o rozšíření činnosti profesionalizací zatím neuvažuje. Dobrovolnická práce přitom neznamená neprofesionální.

Z informací br. Kuboně: Investiční komise se od r. 2010 stará o prostředky PF, od loňska má nový status a spravuje i peníze přijaté již ve dvou splátkách od státu. Výnos investic dosahoval v posledních 3 letech 6%, do budoucna se vzhledem opatrnější strategii počítá s 3-5%. Při investicích se dbá na jejich charakter, aby byl v souladu s hodnotami ČCE. V r. 2014 synod rozhodl o založení dvou investičních fondů, jejichž podílníky je ČCE a Diakonie, a pro jejichž správu byly vybrány dvě renomované profesionální investiční instituce. Do každého fondu je zatím vloženo 100 milionů Kč. Výběrem právní formy a velikostí kapitálu se ČCE stává rovnocenným partnerem velkých finančních a investičních institucí, což otevírá zajímavější a bezpečnější formy investování, než bylo možné dosud.

Celkově byla střešovická schůzka všemi hodnocena jako velmi užitečná a ještě před synodem se uskuteční další, pokud možno i za účasti synodálů za pražský seniorát.

Jan Mašek, sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 6 - Dejvice

Taizé ve Mšeně – účastníci se setkali se skvělými lidmi

Tato akce byla pro Mšeno požehnáním, tvrdí Ludmila Langerová

Mšeno se stalo součástí „Evropského setkání mladých“, které se uskutečnilo ve dnech 29. prosince 2014 - 2. ledna 2015 v Praze. Zúčastnilo se ho přes 20 tisíc lidí. Pořádala ho ekumenická komunita Taizé z Francie. Praha nepojala všechny účastníky, proto organizátoři oslovili farnosti a sbory v dojezdu 1 hodiny autobusem od Prahy s prosbou o zajištění noclehů a prostor pro dopolední program. Vždy po večerní společné modlitbě v pražských Letňanech dovezl večer autobus 46 mladých lidí z 6 evropských zemí do Mšena. Zde spali po rodinách (11 z nich v hostitelských rodinách ve Střemech, Nebuželích a Vysoké Libni), 20 účastníků také v tělocvičně mšenské Masarykovy základní školy.

Mšeno navštívilo 15 Italů, 4 Litevci, 6 Němců, 10 Poláků, 1 Ukrajinka a 10 Maďarů. Při loučení v pátek 2. ledna jeden z účastníků ocenil zdejší prostředí a přijetí takto: *„Nelitujeme, že jsme nemohli spát v Praze, naopak jsme rádi. Setkali jsme se zde se skvělými lidmi.“* Evangelický farář při té příležitosti zdůraznil: *„Byli jste hosty nejen evangelického sboru a římskokatolické farnosti, ale také města Mšena.“*

Ředitelka školy Jiřina Trunková rozhodla o bezplatném poskytnutí prostor školy. Její rozhodnutí podpořil i starosta Martin Mach, který rovněž ve spolupráci s dalšími zaměstnanci městského úřadu zajistil drobné dárky, které si účastníci odvezli na památku. Největší pozornost při předávání bezpochyby vzbudil stolní kalendář sestavený z výtvarných prací ZUŠ Mšeno.

Jak vše začalo? Na začátku listopadu oslovily dobrovolnice z organizačního týmu Taizé z Prahy faráře Šimka, zda by byl ochoten se pokusit zajistit přípravu akce ve Mšeně. Na jeho prosbu o možnost zajištění noclehů zareagovalo několik rodin z evangelického sboru a katolické farnosti a v neposlední řadě vedení mšenské školy obratem přislíbilo možnost přespání až pro 25 lidí v tělocvičně, sprchu, sál pro scházení a kuchyňku.

Vytvořil se ekumenický přípravný tým, složený z organizátorů, ubytovatelů a dalších pomocníků, zástupců evangelické i katolické církve (z farnosti Mšeno a Nebužely), který nakonec pracoval v tomto

složení: Michal Šimek, Venuše Svobodová, Ludmila Langerová, Jindřiška a Stanislav Červinkovi, Oxana, Vít'a a Kolja Kourakovi, Emílie a Jan Lhotákovi, Marie Nováková, Marie Videmanová, Alena Kaulerová, Lukáš Pavelka, Marie Lachetová, Veronika Skopcová, Ivan Skopec, Anička Skopcová.

Začátkem prosince se na evangelické faře ve Mšeně uskutečnila přípravná schůzka, na které zástupce organizačního týmu Taizé z Prahy konstatoval, že setkání se zcela určitě uskuteční. Apeloval na to, zda by se ještě nenašly nějaké noclehy v rodinách. Ty se nakonec našly, ale ne již ve Mšeně, ale ve Střemech a Nebuželích a ve Vysoké Libni. Ubytovatelé z těchto okolních obcí projevíli značnou obětavost, protože v době setkání vozili své hosty každý den ráno na půl devátou do Mšena na ranní modlitby se zpěvem, které se odehrávaly na sále školy.

Tito lidé toho nelitovali, dobře si totiž pamatovali na podobné setkání, které se uskutečnilo před 24 lety v Praze. Buď tehdy zajišťovali noclehy, jako např. Novákoví ze Střem, nebo se tehdejšího setkání účastnily jejich děti. *„Když jsem se dozvěděla, že ve Mšeně potřebují noclehy, neváhala jsem ani na okamžik a noclehy jsem nabídla. Dobře si pamatuji na to, co účast na setkání v Praze v roce 1990 znamenala pro moji dceru,“* říká Marie Videmanová z Vysoké Libně. Podobně pozitivní vzpomínky má i farář Šimek na evropské setkání Taizé, které se uskutečnilo na přelomu let 1989/90 ve Wroclavi.

Ačkoliv se členové přípravného týmu dobře připravili, vše ve škole vyznačili, nebylo jednoduché organizačně zvládnout přijetí účastníků, kteří přijeli autobusem z Prahy v pondělí 29. prosince ve 22 hod. večer. Přes určitý zmatek se vše podařilo zvládnout a příchozí rozdělit k ubytování do rodin nebo do školní tělocvičny.

Program v následujících dnech sestával ze snídaně v rodinách. Pro ubytované v tělocvičně snídani chystaly Marie Lachetová a Veronika Skopcová. Dík patří paní Magdaléně Vondřichové – majitelce mšenské pekárny - za poskytnutí chleba a pečiva pro snídaně, a dalším lidem, kteří poskytli další ingredience jako marmelády, salám, máslo, margarín či vánoční cukroví..

Po snídani se na sále školy od 8.30 hod. konala společná ranní modlitba spojená s četbou z bible, zpěvy a chvílí ticha. Poté se účastníci rozešli do skupinek, kde diskutovali na předem dané téma. Před polednem odjeli autobusem do Prahy na program sestávající

z workshopů, přednášek, diskusí a modliteb. Vraceli se autobusem kolem 22 hod.

Trochu jiný program měli na Silvestra, odehrával se na sále školy. Od 23 hod. se konala modlitba za mír mezi národy. Po přivítání nového roku se konal „festival národů“. Zástupci jednotlivých národů předvedli své tance. Potom se tancovalo společně.

Ráno se šlo do kostela na novoroční bohoslužby. Neobvyklý nápor zažil mšenský katolický kostel. Na na mši přišla většina účastníků setkání. Paradoxně mši navštívil s ohledem na svoji katolickou přítelkyni i student evangelické teologie z Německa. Naproti tomu evangelické bohoslužby navštívil manželský pár z Polska – ona pravoslavná, on katolík. Tak se projevila ekumenicita společenství Taizé.

Po bohoslužbách šli účastníci na oběd ke svým ubytovatelům. Část lidí ubytovaných v tělocvičně byla pozvána na oběd do rodin. Pro ostatní byl připraven oběd na evangelické faře, který uvařila bývalá mšenská starostka Marie Štráchalová s přispěním Aleny Oupické. Po obědě účastníci odjeli do Prahy. Druhý den ráno – v pátek 2. ledna se hosté po ranní modlitbě rozloučili se svými hostiteli a autobusem odjeli do Prahy. Z očí jim zářila spokojenost. Někteří by se do Mšena rádi přijeli znovu podívat, měli málo času si ho prohlédnout.

Při ohlédnutí zpět nezbyvá než poděkovat Lukáši Pavelkovi, který uplatnil své znalosti angličtiny při tlumočení z češtiny. Program a lidé ho zaujali natolik, že se chystá vyjet na konci roku na podobné setkání Taizé, které se bude konat ve španělské Valencii. Ludmila Langerová vyslovila přesvědčení, že tato akce zde uskutečněná byla pro Mšeno požehnáním.

V pátek 9. ledna se konala v evangelické modlitebně beseda se zástupkyněmi organizačního týmu Taizé z Prahy – dobrovolnicemi Veronikou z Běloruska a Uli z Německa. Přijely do Mšena poděkovat všem, kdo se jakýmkoliv způsobem podíleli na přípravě ubytování pro 46 mladých lidí ve Mšeně. Dovezly papírovou pohlednici se zimním snímkem vesnice Taizé ve Francii. Na druhé straně stálo poděkování: **„Chtěly bychom Vám každému moc poděkovat za Vaši práci a pomoc při uskutečnění setkání Taizé zde v České republice!!! Moc Vám děkujeme, Bůh Vám žehnej! Veronika a Uli a celý přípravný tým“**

Michal Šimek vyšlo ve Mšenských novinách č.1/2015

Uctění památky obětí holocaustu ve Mšeně

Jana Živná říká: „Jsem jediná, kdo položil květinu – máme stavět pomníky?“

Je 27.1. – sonduji u dětí, zda mě náhodou vedení města či školy nepřekvapí důstojným uctěním památky holocaustu – nestalo se tak.

Jsem tedy opět jediná, kdo položil květinu (již druhý rok). Dost smutná statistika – pomníček byl umístěn symbolicky právě před budovou školy, aby odkaz zůstal věčný. Je tomu skutečně tak? Otázka zní – máme stavět pomníky??

Tento text, fixou napsaný na papírovou čtvrtku, vystavila do výlohy cukrárny ve Mšeně na náměstí Míru její majitelka Jana Živná. Chtěla upozornit, že nikdo kromě ní si neuvědomil, že mezinárodní den obětí holocaustu se týká také bývalých mšenských občanů, kterým byl v roce 2013 odhalen pomník před budovou mšenské základní školy. Ve vzorné spolupráci města, školy a mšenského evangelického sboru.

Protože Jana Živná se v prvé řadě zmínila o vedení města, obrátili jsme se na starostu Martina Macha s prosbou, aby se vyjádřil. Jeho první reakce je stručná a věcná: „Ano, chyba, zapomněli jsme.“ Upozorňuje nás však na diskusi na webu města Mšena, kde reagoval na podobnou výtku paní Jitky Hrdličkové-Měšťanové: „Dobrý den, souhlasím, je špatně, že jsme si nevzpomněli a věřím, že to příště napravíme. Děkuji za připomínku.“

Ve výloze mšenské cukrárny bylo zmíněno vedení školy. Ředitelka Jiřina Trunková reaguje na moji prosbu věcně a bez emocí: „K danému problému se ze strany školy vyjádřím stejně jako na webových stránkách města. S dětmi jsme o holocaustu hovořili jak v minulých letech, tak letos při příležitosti 70. výročí osvobození koncentračního tábora v Osvětimi. Téměř každý rok jezdí naši žáci do Terezína, aby si na místě uvědomili, jak děsivá doba to tehdy byla. V letošním roce se v současné době např. sedmá třída účastní soutěže o Terezíně s názvem „Převzmete terezínskou štafetu.“ Soutěžící pracovali každý za sebe a jejich úkolem bylo pomoci knih, internetu a

vzpomínek známých co nejvíce proniknout do doby 30. a 40. let, reality protizidovských opatření v době protektorátu i deportací do terezínského ghetta. Část úkolů mělo vědomostní, část kreativní ráz. Žáci druhého stupně celý minulý týden v hodinách diskutovali o holocaustu, o filmech. Dokonce v jedné třídě dokumentární film zhlédli již týden před výročím – O zlém snu (cílem bylo dozvědět se, co je holocaust, a uvědomit si, že jeho oběťmi byli konkrétní lidé, mít povědomí o životních podmínkách v terezínském ghettu, vědět, co byly pochody smrti). Připouštím, že položit květinu k pomníku nás samotné nenapadlo. Tuto skutečnost se pokusíme v příštích letech napravit. U pomníčku se ale některé třídy sešly a děti diskutovaly. Snažili jsme se udělat, co bylo v našich silách. Je mi líto, že...

Možná by bylo dobré informovat se o dění ve škole přímo u nás ve škole. Ráda všem odpovím, co s dětmi děláme, o čem s nimi hovoříme.“

O tom, že děti u pomníčku byly, jak upozornila paní ředitelka, svědčí dvě fotografie. Na první z nich se sešli žáci 6.A a 6.B, na druhé žáci 9. třídy. Fotografie byly pořízeny ve čtvrtek 29. ledna.

Jana Živná položila mšenské veřejnosti otázku, zda má smysl stavět pomníky. Proto jsme se také obrátili na autora návrhu a realizátora stavby pomníku – pana Petra Císařovského. Zprostředkovaně odpověděl tazatelce formou otevřeného dopisu:

Otevřený dopis Janě Živné.

Milá Jano,
pochopitelně je důležité připomínat si události a osobnosti let minulých formou pomníčků a soch. Bez kolektivní paměti nejsme národ, ale pouhé skupenství lidí. Bez kulturní páteře se tělo národa dříve nebo později rozpadá.

Myslím, že si jen málokdo z nás si dokáže představit velké okamžiky našich moderních dějin bez symbolu sv. Václava, kterého tak geniálním způsobem vytvořil sochař Josef Myslbek. Socha tohoto českého světce - která od dvacátých let minulého století zdobí horní Václavské náměstí – hrála v dobách dobrých i zlých

klíčovou roli. Vždy, když bylo nejhůře (srpen 1968), nebo naopak, když se národ probudil (listopad 1989), vždy se semknul kolem symbolu svého světce. Uvedu další příklad. V době nacistické okupace bylo při důležitých oslavách okupantů zahalováno sousoší Jana Husa na Staroměstském náměstí v Praze prapory s hákovým křížem. Odvahu pomník zbourat ovšem neměli.

Co se týče uctívání památky velikánů naší historie a pietních památníků připomínajících slavná i méně slavná výročí naší historie, to je věc ošidná. Probouzení občanské společnosti je pomalé, vždyť už TGM tvrdil, že každý národ potřebuje tak padesát let, aby zakořenila demokracie a s ní občanská odpovědnost. Anebo musí přijít někdo zvenčí a na nešvary upozornit. To se stalo mně. Někdy na začátku nového milénia jsem vezl Kokořínským údolím svého holandského kamaráda na chalupu. Kamarád byl nadšen krásou scenérie, bohužel jen do okamžiku, kdy jsme projížděli kolem mlýna Mlčeň, tam se hned u silnice povaloval zničený křížek. Chvilku neřikal nic, potom si jenom povzdech a prohodil: „Ach, vy Češi...“ Hluboce jsem se zastyděl. No, a tak vlastně vznikl spolek Pšovka.

Někdy musí přijít jeden člověk s kytíčkou, jindy zase zvolá dítě: „Vždyť je císař nahý!“
Srdečně zdravím

Poznámka Michala Šimka

Jana Živná udělal bezvadnou věc. Nám všem ostatním připomněla, že jsme zapomněli uctít oběti holocaustu ve Mšeně. V den, kdy si to připomínal celý svět. Ona nezapomněla. Díky jí za to. V pohledu věčnosti nás všechny zastoupila. Cenná věc - ve Mšeně nezemřela historická paměť. Můžeme si položit otázku, zda forma, kterou Jana Živná zvolila, byla ta nejlepší. Mohli bychom jí radit a říkat jí, že to mohla udělat jinak, dopředu nás na to upozornit, a ne vyvěšovat nápis do výlohy. Je to však zřejmě její styl, který asi nezměníme. Dovedu si představit prvotní emoce a rozčilení jak u starosty Martina Macha, tak u ředitelky Jiřiny Trunkové. Nutno ocenit, že jejich reakce na veřejnosti byly věcné. Oba přiznali, že na to prostě zapomněli.

Podobně jako my ostatní. Nelze z toho vyvozovat, že jejich postoj k našim bývalým mšenským spoluobčanům by byl přezíravý. Martin Mach jistě příští rok důstojně připomene památku těch, kdo byli zavražděni. Žáci některých tříd se u pomníku shromáždili s dvoudenním zpožděním ve čtvrtek 29. ledna. Děti o holocaustu ví, učí se a budou učit různými formami.

Bylo by chybou, kdyby se akt piety měl konat pouze proto, že se na to zapomnělo, kvůli odškrtnuté čárce na seznamu splněných úkolů. Nevěřím tomu, že by to bylo tak. Dobře si vzpomínám, jak při odhalování pomníku mluvil starosta a kolik práce tehdy vykonali učitelé Masarykovy ZŠ, aby vše mohlo dobře proběhnout.

Vyvolaná diskuse přinesla jedno velké pozitivum. Paní ředitelka nás pozvala do školy. Můžeme přijít a zeptat se, co a jak se děti o holocaustu učí. Můžeme toho využít všichni, nejenom ti, komu vadilo, že 27. ledna děti ani jejich učitelé nepoložili kytici k pomníku.

Připravil Michal Šimek, farář evangelického sboru ve Mšeně

Vyšlo ve Mšenských novinách č.2/2015

Doporučená četba

Haruki Murakami je u nás v současné době nejznámější japonský spisovatel. V roce 1979 získal japonskou literární cenu pro začínající autory Gunzo. Na jaře roku 2006 získal Haruki Murakami od Mezinárodní poroty Ceny France Kafky bronzovou zmenšeninu Kafkova pražského pomníku a stal se laureátem Ceny Franze Kafky. Murakami má totiž ke Kafkovi velmi blízký vztah.

Právě v těchto dnech u nás vychází jeho nový román: **Bezbarvý Cukuru Tazaki a jeho léta putování**. Cukuru Tazaki je na střední škole jedním z pěti členů party, která ho ze dne na den vyloučí ze svého středu, aniž mu někdo z jeho kamarádů řekne proč. Tazaki utrpí ztrátou přátel duševní otřes a zabývá se dokonce i myšlenkou na sebevraždu. Dlouhých 35 let poté přiměje přítelkyně Sára Tazakiho, aby vyhledal své bývalé kamarády a získal odpověď na otázku: PROČ? Vydal Odeon 2015

Norské dřevo je jedním z nejpoblárnějších Murakamiho děl a současně prvním románem, který autorovi v Čechách vyšel. Jeho název je zvolen podle známé písně Beatles, oblíbené skladby jedné z ústředních postav. Hlavní hrdina Tóru Watanabe prožívá první roky na vysoké škole, bydlí na koleji a miluje dívku jménem Naoko. Norské dřevo nabízí směsici japonských reálií a pohledů do nejhlubšího nitra duše.

Je to příběh o hledání, o cestě, na jejímž konci přichází smíření a pochopení.

Vydal Odeon v roce 2013

Kafka na pobřeží je příběh Patnáctiletého Kafky Tamura, který žije s otcem v centru Tokia. Uteče z domova a rozhodne se najít matku a sestru, které před mnoha lety zmizely. Skrývá se v knihovně v malém městečku, kde se potkává s podobnými ztroskotanci, jako je on sám. Párkrát se mu zdá, že matku zahlédl, ale je to mýlka. Setká se i s chlapíkem připomínajícím Forresta Gumpa. Murakamiho román je další moderní verzi příběhu o Oidipovi. Po úspěšném Norském dřevu

Murakami osvědčil, co skvěle umí: prolínání jednotlivých příběhů a nevtíravé propletení japonské a západní mentality.

„Je to už sedmnáct dní, co nemůžu spát,“ tak začíná povídka **Spánek**, jejíž protagonistkou je zdánlivě obyčejná žena v domácnosti. Vlivem různých nečekaných okolností připomíná její noční život výlet do mimosmyslového prostoru. Ve světě, který je naprosto odlišný od našeho, prozkoumává svou rodinu, sama sebe, i význam života a smrti. Vyšlo v Odeonu 2013

Román **Na jih od hranic, na západ od slunce** je milostný příběh, v němž hraje roli tajemství a osudovost, odchody a návraty k téže ženě. Dilema muže, který má vše, o čem dřív mohl jen snít, a přesto tápe v domnění, že skutečnost je jiná. Milostný trojúhelník, v jehož středu sledujeme nejprve chlapce jménem Hadžime, trpícího tím, že je jedináček. Děti bez sourozenců neměly totiž v Japonsku lehký život, kolektiv ostatních dětí je nikdy nepřijal. Když Hadžime dospěje, ožení se s dívkou ze zámožné rodiny, stane se úspěšným byznysmenem se spokojenou manželkou a dvěma dcerami. A v tomto okamžiku potkává svou lásku z dětství, tajemnou Šimamoto, která mu převrátí život naruby.

Odeon 2014

Kronika ptáčka na klíček líčí život Tóru Okada, který žije s manželkou Kumiko na tokijském předměstí. Nedávno dal v docela dobrém zaměstnání výpověď – potřebuje si ujasnit, kudy se chce v životě vlastně ubírat. Jednoho dne ho náhle vyruší telefonát neznámé ženy... Detektivní příběh na hranicích mezi realitou, sny a vzpomínkami. Román o lásce a osamělosti, plný melancholie, ale i jemného humoru.

Odeon 2014

Poslední titul je takřikajíc z jiného soudku. **O čem mluvím, když mluvím o běhání.**

Spisovatel Haruki Murakami běhá už 25 let, každý den deset kilometrů, každý rok maraton. Titul knihy je variací na povídkovou sbírku *O čem mluvím, když mluvím o lásce* Raymonda Carvera. Kniha „memoárů“ rozhodně zaujme tři typy fanoušků: autorovy skalní příznivce, pro které

je kultovní postavou, pak hledače receptu, jak se stát spisovatelem, a nakonec, jak jinak, běžce na dlouhou trať. V knize je jednak soubor esejů o běhu na dlouhé tratě, jednak spisovatelův „diář“ čtyřměsíční přípravy na maraton v New Yorku. Hovoří o fyzické i psychické bolesti, o stárnutí, o tématech, která se mu honí hlavou.

Také tuto knihu vydal Odeon, a to v roce 2010.

Alena Mašálková

Být mladým Ukrajinцем, přečkal bych tu nejhorší dobu v jakékoli jiné zemi

S mnohými názory, které zazněly v rozhovoru s Vladimírem Hulínem o situaci na Ukrajině, který byl převzat do Adventních sborových listů ze Mšenských novin, nesouhlasil Jan Kozlík, kurátor evangelického sboru ve Mšeně. Proto jsme se domluvili na uskutečnění rozhovoru, přestože máme v mnohém na situaci na Ukrajině jiné pohledy. Předkládáme Vám odpovědi Jana Kozlíka na otázky, položené prostřednictvím e-mailu.

Tvrdíš, že Vladimír Hulín hlásá oficiální kyjevskou propagandu. Co tím konkrétně míníš?

Není mým úmyslem polemizovat s názory pana Hulína, ty si každý mohl přečíst v rozhovoru s ním ve Mšenských novinách i našich Adventních sborových listech a může je porovnat s vysíláním ČT, která se ani nesnaží o jiný úhel pohledu, než jaký hlásá kyjevská propaganda. Viz skandální vyjádření člena rady ČT Michala Jankovce na stížnosti diváků, že ČT informuje o Ukrajině neobjektivně (Parlamentní listy 5.února 2015). ČT, podle tohoto mudrce, nemůže odprezentovat pohled ruské strany, protože přeci nejsme televizí Ruské federace! Až tam jsme to dopracovali. Kdysi mně jeden příslušník STB blahosklonně vysvětlil, proč naše sdělovací prostředky nemohou zveřejnit žádný dokument Charty 77, i kdyby byl pravdivý. Prostě proto, že tu nejsou od toho, aby sloužili západní propagandě. Čili, to jsou vážné věci, o které mi jde. Na rozhovoru s p.Hulínem mě mrzelo, že u té válečné propagandy jsi byl Ty, jako evangelický farář. Vždyť to bylo už po tragické porážce ukrajinské armády u Ilovajsku v srpnu 2014 (podle oficiálních kyjevských zdrojů tam padlo 1000 ukrajinských vojáků a 500 padlo do zajetí) a po prvních dohodách v Minsku (v září 2014), jako jediné možnosti, jak zastavit krveprolití. Ale o míru v Tvém rozhovoru nepadlo ani slovo. Jen bojové nadšení. Na cestu k míru ses vůbec nezeptal. Jako bys byl ukrajinský pop, žehnající tankům.

Zastáváš názor, že Kyjevu jasně vládne fašistická ideologie. Můžeš to doložit konkrétním příkladem?

O tom není pochyb. Na internetu /YouTube/ uvidíš dost snímků pochodujících mladých lidí s hákovými kříži, se smrtihlavem na triku, vyřvávajících neustále „sláva Ukrajině“, „ smrt nepřítelům“, „Bandera“, popřípadě „Moskaliaku na hyliaku“ (Rusa na větev). Doporučuji Ti alespoň dvoudílný dokumentární film Andreje Karaulova „Obyčejný fašismus“ (rovněž na webu), zachycující svědectví o vražedném řádění bojůvek ze západní Ukrajiny v Oděse, Mariupolu a dalších městech. Na premiéru filmu v Moskvě se nepřišla podívat žádná z akreditovaných západních zpravodajských agentur. Film byl odeslán do Bruselu, do OSN i úřadu prezidenta Obamy. Film pochopitelně odmítla odvysílat i ČT. Asi namítneš, že Pravý sektor je jen malá část ukrajinské společnosti. Ano, ale když v nacistickém Německu v jednu noc hořely všechny synagogy, bylo to také dílem jen malé části společnosti, ale policie nezasáhla a na všechny slušné Němce padla hrůza, co by se mohlo stát jim, kdyby s tím nesouhlasili. Přesně to se dělo v Oděse a dalších městech, policie byla na místě a přihlížela. Vraždicí komanda věděla, že Kyjev stojí za nimi, a policie to věděla také. To je fašismus. Fašismus je v podstatě lidové semknutí mas kolem ideje jednoho národa s jasným vymezením, kdo k tomu národu nepatří a koho je třeba nenávidět. Když pak trestní komanda začnou vykonávat národní pomstu na těch, co k národu nepatří, většina národa, ač by osobně nikdy tak daleko nešla, to omlouvá, protože „ti hoši to mysleli dobře“, jen to trochu přehnali .

Že toho je plno i v hlavách nejvyšších kyjevských představitelů, ukázal celému světu i premiér Jaceňuk v Berlíně, když v interview pro německou tv ARD prohlásil: "Všichni si velmi dobře pamatujeme na sovětskou invazi na Ukrajinu a do Německa". Ano! Pro toho člověka nebyla invaze, když německá vojska stála u Stalingradu, nýbrž až když sovětská armáda táhla přes Ukrajinu do Berlína! Není ten člověk jen šílenec? Bohužel není. Nacistické vidění světa má na západě Ukrajiny své kořeny. Už „prozápadni“ prezident Juščenko jmenoval Stěpana Banderu hrdinou Ukrajiny in memoriam (přes protesty židovských organizací i evropského parlamentu). Ve Lvově mu postavili devítimetrovou sochu a muzeum, třebaže to byl masový vrah (hlavně Židů a pak i Poláků). Jakže? řekneš, vždyť seděl v nacistickém koncentráku! Byl to tedy antifašista! To je ovšem nejsmutnější výplod našich pseudožurnalistů. 22.6. 1941 napadl Hitler SSSR. 30.6. vyhláší

Bandera v Němci obsazeném Lvově samostatný ukrajinský stát a tentýž den(30.6) začíná tzv. první pogrom na Židy ve Lvově. Ukrajínští nacionalisté ozbrojení sekery a klacky ubíjejí každého Žida rovnou na ulici. Pogrom trval 3 dny (než ho německá správa města zarazila) a je opravdu jedno, jestli bylo zabito 4000 nebo jen 2500 Židů. Berlín trvalo ještě celých 12 dní, než konečně odvezli Banderu do Německa a nechtěli po něm nic, než aby vyhlášení samostatného státu odvolal. Ten neodvolal, a proto ho poslali do koncentráku. Na podzim 1944 si na něho vzpomněli, protože doufali v jeho pomoc před blížící se Rudou armádou. Podle polských historiků se ale Banderovy oddíly OUN věnovaly především vraždění Poláků (prý až 100 tisíc a za bestiálního mučení hlavně žen).

Tolik slovníkové informace o „hrdinovi“ Ukrajiny.

A teď zpět k současnosti. Myslíš si, že převrat na Majdanu způsobily ty krásné holčičky, které nosily čaj demonstrantům na barikádách, jak nám je ukazovala naše TV? Ne, byly to především ozbrojené oddíly Právého sektoru, které násilím obsazovaly úřady a vtrhly do tamního parlamentu. Dnešní vláda v Kyjevě ví, komu vděčí za svou moc, a ví také, že ty bojůvky jsou s to, vyvolat další Majdan.

Divíš se těm lidem (Rusům!) na Donbasu, že nechtějí žít ve státě, jehož oficiální ideologie je nacistická? Chtěl bys v něm žít Ty?

Je známou skutečností, že Putinovo Rusko posílá separatistům na východní Ukrajinu vojáky a zbraně. Není to tak, že Kyjev se brání ruské agresi, která se může postupně rozšířit do celé Evropy? Anexe Krymu je jasným varováním. Kdyby nebylo ruské podpory separatistů, byl by v této oblasti již klid zbraní.

To je mnoho otázek a tvrzení naráz. Tak začnu od konce. *Kdyby nebylo ruské podpory separatistů, byl by v té oblasti již klid zbraní.* To si umím představit. Umím si ale také představit těch poprav a rozsudků doživotního vězení, i to, jak tam Pravý sektor mlátí každého, kdo na požádání nebude volat „Sláva Ukrajině“ (častý zvyk Právého sektoru). Kyjev záměrně nazývá povstalce teroristy a evidentní občanskou válku záměrně nazývá Antiteroristickou operací (ATO). Terorismus je nejtěžší zločin (všude na světě). Povstalci tedy věděli, co je čeká, když prohrají. ATO zahájila ukrajinská armáda 5. července obsazením Slavjansku, které povstalci vyklidili, pak teprve začala skutečná válka.

Terorista je z definice ten, kdo terorizuje obyvatelstvo, aby něco vymohl na někom jiném. Kyjev tedy chce navodit představu, že povstalci terorizují své obyvatelstvo, které skrytě fandí Kyjevu - a evropští politikové předstírají, že tomu věří. Ani slovem naše média nepřipomenou, že obě povstalecké republiky se pro samostatnost jednoznačně vyslovily v referendu, viz E15.cz.z 12.5.2014. Když jsem pak viděl, na jaké cíle střílelo ukrajinské dělostřelectvo (transformátory, vodárny, nemocnice), bylo jasně vidět, kdo terorizuje místní obyvatelstvo. ČT to ale vidět nesmí. Trapný reportér ČT Karas stojí před vybombardovanou nemocnicí v centru Doněcka a nesmí říct, že nemocnici zasáhla raketa ukrajinské armády – to by byl nesprávný úhel pohledu -, a tak kolem té tragedie jen trapně žvaní.

Je známou skutečností, že Putinovo Rusko posílá separatistům na východní Ukrajinu vojáky a zbraně.

Nelze popřít, že na povstalecké straně bojovali dobrovolníci z Ruska i Srbska. Kyjev ovšem dlouho popíral, že na jejich straně v dobrovolnických praporech bojují Chorvaté, Poláci a lze si představit, kdo ještě. Dnes už to Kyjev ani nepopírá. Na druhé straně Kyjev vytrvale tvrdil, že na straně povstalců bojuje ruská armáda. ČT to tvrdí stále, i když už i vrchní velitel ukrajinské armády gen. Muženko při briefingu 29.1.15 prohlásil:

„V tuto dobu jsou zapojeni do bojů pouze někteří členové ozbrojených sil Ruské federace a ruští občané, kteří jsou součástí ilegálních ozbrojených skupin zapojených do bojů. Nebojujeme s regulérní ruskou armádou. Máme dost sil a prostředků, abychom jim uštedřili konečnou porážku, i když jsou zde přítomny ilegální ozbrojené skupiny.“ Viz GlobalResearch.ca z 15.2.15. Všimla si toho naše média?

Co se týče těžkých zbraní z Ruska (tanky, děla, raketometry), zůstává záhadou, že dodnes není jediný snímek, jak překračují ruskou hranici, jakkoli se o to snaží všichni, zejména americké satelitní sledování. Naposledy (3.3.15) to řekl ex-Nato šéf, německý generál Harald Kujat pro Deutsche Wirtschaft Nachrichten. Naopak dochází jen k blamážím, jako se to stalo ukrajinským poslancům při návštěvě Senátu USA v prosinci 2014, když senátoru Jimu Inhofovi předložili jako důkaz ruské invaze fotky kolony tanků. Senátor rozradostněn, že má konečně, co potřeboval, zveřejnil fotky ve Washington Free Beacon. Druhý den novináři zjistili ve svých fotobankách, že už byly použity jako důkaz

pohybu ruských vojsk v Gruzii v roce 2008. Máme věřit, že Rusko dokáže zneviditelnit to množství tanků a děl, které neustále hlásí ukrajinská strana? Zatím obě strany bojují stejnou technikou. Např. obě strany pálí raketometem Smerš a ten pochází ještě z arzenálu sovětské armády.

Není to tak, že Kyjev se brání ruské agresi, která se může postupně rozšířit do celé Evropy?

„Ruská agrese“ je typický slogan politiků a snaživých novinářů. Neustálým opakováním má, po mém soudu, sloužit jako psychologická příprava na válku, do které prostě „musíme jít, vždyť je tu ruská agrese“. Ve skutečnosti se jen povstalci úspěšně brání a je pravděpodobné, že by rádi dobyli zpět celou Luhanskou a Doněckou oblast, tedy i část, která je v rukou armády a která také hlasovala pro samostatnost. Ale nic nenasvědčuje tomu, že by chtěli táhnout na Kyjev. Ruská vojenská agrese by opravdu vypadala jinak, a jsem přesvědčen, že k tomu Rusko nepřikročí, protože tím by konečně dalo USA oficiální důvod zasáhnout do konfliktu přímo s celou svou vojenskou silou.

A teď k té „agresi, která se může postupně rozšířit do celé Evropy“. Nejprve několik údajů: Spojené státy po léta vydávaly na zbrojení polovinu všech výdajů světa (včetně Ruska i Číny). Dnes sice jen 39%, ale i tak, v absolutních číslech za r.2013: USA 640 mld USD, Čína 188 mld USD, Rusko 87,8mld USD. To je drtivá převaha USA. Když k tomu připočteme státy NATO, které zbrojí nejvíce: Francie 61mld, Velká Británie 57,9mld, Německo 48,8 mld USD, (zdroj Armata.cz s odvoláním na švédský institut SIPRI), máme se bát ruské agrese v Evropě? Má Rusko důvod se bát agrese NATO, obzvlášť když jsme jej obklopili státy NATO v Pobaltí a koketujeme s Gruzii? A to nepočítám, že Spojené státy mají 400 vojenských základů rozsetých po celém světě. Když se tedy bojíš ruské agrese v Evropě, zjistil sis ty shora uvedené údaje, dřív než ses začal bát? Nebo ses začal bát hned? Kdy a proč? Kdo se tu tedy má bát? Rusko, nebo my? My, kteří jsme denně masírováni úvahami o ruském zbrojení, o ruském imperialismu, o tom, koho chce Putin přepadnout a co všechno může mít za lubem. To je politika strachu, donekonečna záměrně vyvolávaná emoce. A nikdo se ani neodvážá zeptat proč. Komu slouží ta politika strachu? Osobně se kloním těm, co tvrdí, že Spojené státy chtějí ve střední Evropě umístit svá vojska stahovaná z Iráku. To zní logicky.

A konečně Krym. Autonomní republikou už byl za SSSR. Po jeho rozpadu už ale (podle Wikipedie) obyvatelstvo chtělo připojit k Rusku. Absurdita, kdy Chruščov daroval Krym Ukrajině v r.1954 při výročí 300 let od připojení Ukrajiny k Rusku, je známá. Rusko si Krym mohlo vzít hned při rozpadu SSSR, avšak mělo zájem jen na vojenském přístavu Sevastopol a ten si od Ukrajiny pronajalo. Na Krymu totiž jinak nic cenného není. Ale hlavně, Ukrajina měla status neutrální země a zdálo se, že natrvalo. To se jistě rychle změnilo po převratu na Majdanu, kdy vstup do NATO se stal hlavním proklamovaným cílem nové moci. Referendum se ale nekonalo „pod hlavními puškami“, jak se stále v našem tisku recitovalo. Těch 84% voličů přišlo k urnám dobrovolně. Těch 16% zůstalo doma. Nikdo je k urnám nehnal. V Deklaraci o nezávislosti Krymu je výslovně zmíněn „precedens Kosova“.

Kritizuješ kyjevskou vládu, že neumí vymyslet nic jiného než vojenská dobývání. Co tedy má dělat, když se musí bránit ruské agresi a porušení své svrchovanosti?

Ano. Precedens Kosova. Když v r. 1999 bombardovaly Spojené státy civilní cíle v Srbsku tak dlouho, dokud se srbská armáda nestáhla ze své autonomní oblasti Kosovo, nepředcházelo v Kosovu žádné referendum. Stalo se tak pouze k pomoci zvítězit Kosovské osvobozovací armádě. Tehdy byl porušen princip svrchovanosti a územní celistvosti. Rusko protestovalo, ale na slabé Rusko už nebylo třeba brát ohled. Spojené státy si pak už vůbec se svrchovaností nějakého státu nelámaly hlavu. Vpád do Afgánistánu a do Iráku jsou už jen ukázkou, že vojensky nejsilnější mocnost světa rozhoduje o tom, či svrchovanost bude zachována, a či ne. Na nás je jen sladit si „úhel pohledu“ s tím, kdo ve světě rozhoduje. Musíme přece být jednotní, zejména teď, když Rusko ohrožuje celou Evropu!! Kolikrát jsi už tuhle frázi slyšel?

Co by měla dělat kyjevská vláda? Dnes už jen dodržovat minské dohody. Mám ale silné obavy, že toho není schopna. Dohody předpokládají změnu ukrajinské ústavy a uznání zvláštního statusu Doněcké a Luhanské oblasti s jejich vlastní policejní a soudní pravomocí. Co je to jiného než federalizace nebo dokonce autonomie? Tedy něco, o čem Kyjev nikdy nechťel ani slyšet.

Vzhledem k tomu, že Amerika dodá moderní zbraně i instruktory (a Anglie se jako vždy připojí), Porošenko chce navýšit stav armády na 250

tisíc a dobrovolnické prapory pod velením šéfa Pravého sektoru minské dohody neuznávají, domnívám se, že Kyjev si najde nějakou záminku pro pokračování bojů.

Krom toho, hořkost z velké porážky armády u Debalceve jistě v kyjevských hlavách vzbudila velkou touhu po pomstě. To je strašná logika války.

Ukrajinská armáda prý použila během bojů v Donbasu kazetovou bombu, jejíž použití je zakázané. Prokázalo se to?

Ano, a ne jednou. Je to ve zprávě Human Right Watch např. z 20. října 2014 a HRW rozhodně nemůžeme podezírat ze sympatií k Rusku. Nejnověji (5.2.15) to přiznal i známý americký jestřáb senátor McCain, když v rozhovoru pro ruskou agenturu Sputnik měl prohlásit: „Myslím si, že kdybychom dali Ukrajině zbraně, které potřebovala, nemuseli by Ukrajinci používat

kazetových pum. Je to zčásti naše vina“.

Všimni si toho. Jde o válečný zločin spáchaný armádou evropského státu v Evropě. A jak lehce se McCain přes to přenesl! Je to vlastně omluva ukrajinské armády. Co chudák měla dělat, když neměla americké zbraně?

A teď si představ, že by totéž udělala ruská armáda, nebo separatisté. Dovedeš si představit ten rachot? Všichni politici by cítili potřebu vyjádřit své rozhořčení, režimní analytici, komentátoři a publicisté by střídali ve vyjadřování hloubky svého zděšení - že se něco takového mohlo stát uprostřed Evropy! A jiní by rovnou tvrdili, že Rusové jsou zločinný národ, který do Evropy nepatří. Naše církev by zaslala protestní dopis na ruskou ambasádu a i Ty bys jistě v kázání promluvil o barbarství Putina. Že však válečný zločin spáchala „prozápadní“, „proevropská“ strana, vyznávající naše „hodnoty“, budeme dělat, že nic nevíme. O použití kazetových bomb nevěděla nic ani mluvčí amerického ministerstva zahraničí paní Jen Psaki na tiskové konferenci 9.2.15. Proto ani naše ČT o tom nic neví. Dvojí metr na události je už prostě standard.

Proč se pohoršuješ nad tím, že děti v modelářských kroužcích na Ukrajině pomáhaly armádě s výrobou bezpilotních letounů, když jich byl nedostatek?

Děti do válečného nadšení nezatahovat. To je jako učit je nenávisti k někomu dřív, než mohou něčemu porozumět. Nám například v dětství pouštěli válečné filmy, v nichž vždy vystupoval nějaký esesák či gestapák, který řval německy, takže když jsem pak uslyšel někoho německy mluvit, měl jsem nepříjemný pocit strachu. Jen připomínám, že před několika týdny proběhla v mediích zpráva, že afgánské děti se stále učí ve školách z učebnic, které do škol dodal kdysi Taliban. V nich se děti učí počítat na počtu zabitých „nevěřících“ a psát na větvích „tatínek dělá džihád“. Překvapující na tom je, že učebnice byly vytištěny ve Spojených státech v osmdesátých letech a do Afgánistánu dopraveny CIA. Prý aby posílily v dětech bojového ducha proti tehdy sovětským okupantům. Víc k tomu říkat netřeba.

Kritizuješ nejvyšší kyjevské politiky, že z jejich úst není slyšet nic jiného než výzvy k boji a k nenávisti vůči Rusům. Nic o tom, jak si představují budoucí soužití s Rusy na Východě své země. Co by podle Tebe měli nyní dělat?

To nevím. Když se válčí nebo když panuje válečná hysterie, jsou rozumní politici obvykle ihned obvinění jako zrádci a agenti Ruska. To se pak těžko dá něco dělat. Snad až to opadne, vystoupí politici jak vlastenečtí, tak i realisticky uvažující.

Co bys přál současné Ukrajině a jejím obyvatelům ?

Je to zlé. Optimistické fráze by zněly falešně. I kdyby se Ukrajina zbavila „hnědé moru“, pak jsou tu ještě ukrajinští oligarchové, kteří kupodivu dál bohatnou, navzdory tomu, že země chudne, a do třetice je tu Mezinárodní měnový fond, který půjčuje peníze, a to je cesta do pekel. Řecko je hračka proti tomu, co čeká Ukrajinu.

Být mladým Ukrajinцем, přečkal bych tu nejhorší dobu v jakékoli jiné zemi a vrátil bych se, až bych viděl, že na Ukrajině už svítá den. Je mi líto, že nemohu říci nic veselejšího.

Michal Šimek

Seriál České století vyvolal diskusi – a to není málo

ANKETA

Michala Šimka

1. Co oceňujete na nedávno uvedených dílech seriálu ČT České století?
2. Co byste jim naopak vytkl?

Petr Pithart

(1941), signatář Charty 77, po listopadu 1989 poslancem Federálního shromáždění, později předsedou české vlády. V současnosti senátor. Spoluautor knihy Češi v dějinách nové doby (pseudonym PODIVEN).

1. „Oceňuji, že se tvůrci do cyklu pustili a vyvolali debatu o minulosti sice nedávné, která nám ale rychle mizí z paměti. Nepodlehli pokušení rekonstruovat události „doslovně“. Podařilo se jim vyhmátnout vždy jen to naprosto podstatné. To se jim podařilo. Předposlední díl měl základní myšlenku: idealismus je někdy nepraktický... Ano, nešlo to ani bez plných náměstí, ale ani bez Čalfy. Nebýt jeho přeběhnutí, volil by se prezident „referendem“, jak to měli komunističtí poslanci vymyšlené a připravené, někdy v únoru, v březnu 1990. Mohl by být zvolen i Dubček, jednou provždy už zlomený Moskvou. Premiéři Adamec a Čalfa byli zahráni dokonale.“

2 „Jako účastník bych mohl mít sto a jednu námitku, ale byly by malicherné. Marek Daniel Václava Havla zbytečně přehrával, myslím jeho tiky, gesta a řečové zvyky a zlozvyky. Zdůrazňoval spíše to vnějškové na úkor Havlovy pevnosti a rozhodnosti, takže jeho autorita v čele Občanského fóra (a i před Adamcem) nebyla pro diváky srozumitelná, a tedy ani věrohodná. Úplně vedle byl portrét Tomáše Ježka – „sice“ liberála, ale přitom hluboce věřícího křesťana. Místy vypadal jako posedlý primitiv, který všechno vidí černobíle.“

Jana Pešatová

(1960), učitelka dějepisu a českého jazyka na gymnáziu Zlín – Lesní čtvrť. Spoluautorka metodické příručky pro výuku moderních československých a českých dějin po 2. světové válce – „Přes práh totality.“

1. „Seriál České století jsem jako učitelka uvítala. V rozhovoru se studenty nám pomáhá najít odpovědi na otázky pro a proti. Líbí se mi jak scénář, tak výborné herecké ztvárnění některých postav – např. pan Huba coby TGM, pan Daniel alias Václav Havel, Oldřich Kaiser v roli Oskara Krejčího. Líbí se mi, že autoři nechávají na divácích samotných, aby si vytvořili vlastní názor. Za to patří tvůrcům seriálu můj dík.“

2 „Žádnou zásadní výtku nemám. Možná bych ještě více místy zařadila náhled do osobního či rodinného prostředí a života hlavních postav, který by dotvořil jejich obraz - zda mělo to, co se dělo doma, v soukromí, vliv na jejich rozhodování, či ne. Studenti rádi vidí, že i velikáni mají své slabé chvíle či dokonce neřesti, vychovávají děti nebo ctí svou manželku.“

Alexandr Vondra

(1961) signatář a mluvčí Charty 77, zakladatel Občanského fóra, po listopadu 1989 poradce V. Havla, později na ministerstvu zahraničí (náměstek ministra, velvyslanec v USA). V současnosti přednáší mezinárodní a bezpečnostní vztahy na UJEP v Ústí nad Labem a Vysoké škole CEVRO Institut v Praze

1. „Líbil se mi poslední díl o dělení Československa. Jsem téměř přesvědčen, že čeští filmaři na rozdíl od Poláků či Britů neumějí zpracovat politická témata z vlastní minulosti ve formě dramatu, zvládají bravurně spíše komedie. Myslím, že tvůrci seriálu se chtěli tomuto českému "osudu" vzepřít. I kdyby se jim to nepovedlo, tak alespoň vyvolali diskusi. A to není málo.“

2. „Při seriálovém sledování postav Václava Havla a Ivana M. Jirouse jsem se cítil trapně. U Havla se přehrávají vnějškové projevy (ráčkování, roztržitost), ale vnitřek jeho osobnosti se nějak vypařil. Havel ve filmu na mě působí jako "třtina ve větru", jako "trouba", který je vláčen událostmi. Já si ho přitom pamatuji z roku 89 jako člověka, který byl v

nejlepší formě, s tahem na branku. Pokud jde o Magora (Jirouse) v díle o Chartě, tak jeho postava byla úplně mimo. Pamatuju si jeho dvě tváře - na jedné straně nesmírně citlivý, moudrý a oduševnělý člověk, na druhé straně prokletý a věčně opilý rabiát. Ve filmu jsem ale viděl jakousi bizarní postavu vlasatého "svazáckého funkcionáře"....Úplně mimo je pak postava Oskara Krejčího, který díky hereckému výkonu Oldřicha Kaisera dominuje jako nějaký faustovský Mefistofeles. Přitom to byl normální kariérista, který měl větší IQ, než ti různí Jakešové. Jeho celková role v událostech nebyla zdaleka tak důležitá, jakou mu přisuzuje film.“

Petr Blažek

(1973), historik, Ústav pro studium totalitních režimů, jako odborný poradce působil při natáčení dílu, který je věnován likvidaci Rudolfa Slánského

1.“Oceňuji, že seriál spíše pokládá otázky, než aby dával hotové odpovědi. Je cenné, že autoři vycházeli z archivních dokumentů a studií historiků – v případě roku 1989 například publikací Jiřího Suka. Autoři si zaslouží uznání za odvahu, se kterým se pustili do často velmi složitých témat.“

2. „Autoři si možná kladli vyšší cíle, než jim umožnil rozpočet. U některých dílů není úplně jasné, jaký žánr vlastně preferují. Kombinují občas trochu uměle odlišné formy, například komorní divadelně pojaté drama s prvky hraného dokumentu, který věrně rekonstruuje historické detaily. Chybí mi větší důraz na mezinárodní kontext, například v díle věnovanému listopadu 1989. Škoda, že se až na poslední díl skutečně jedná o české století, nikoliv československé. Role Slovenska byla přitom například v roce 1918, 1938 a 1968 poměrně klíčová.“

Roman Joch

(1971) ředitel Občanského institutu, učitel politické filosofie a politické ideologie na VŠE Praha a na soukromé škole CEVRO Institut v Praze.

1.“Na seriálu byl nejlepší nápad naplň dokumentaristicky a naplň fiktivně zpracovat klíčové momenty české politiky ve 20. století.“

2.“Poslední dva díly: nejsou ideální, jsou v nich „boty“. Ale nejsem si jistý, že já bych to natočil lépe. „Boty“, které vadily mně: v dílu o listopadu '89 Václav Havel působil jako ňouma, přitom vývoj režiroval tak, že se dostal na Hrad. A v dílu o rozdělení ČSFR Tomáš Ježek působil jako drsný ranař. Přitom to byl a je velice morální člověk. Privatizaci prosadil z morálních důvodů: vytvořit společnost svobodných vlastníků, nikoli nevolníků molocha-státu.“

Jan Urban

(1951) historik, publicista, signatář Charty 77 a jeden z nejbližších spolupracovníků Václava Havla

Reakce na otázky: „Seriál jsem po zhlédnutí několika scén nesledoval. Vzpomínky přímého účastníka jsou asi vždy mnohem barevnější, legračnější, emocionálnější a živější než česky tradičně parazitický a šablonovitý výcuc dle přesvědčení autora. Panákovitost a nelidskost napsaných figur jen málo připomínala příběh, který jsme zažili.“

Vyšlo v Perspektivách (příloha Katolického týdeníku) – 30. prosince 2014 – 5. ledna 2015

Krátce

Staršovstvo plánuje na letošní rok rekonstrukci větrací šachty a s ní spojené přístupové cesty od Komenského sochy na farní zahradu celkovým nákladem 12500,- Kč. Byla podána žádost o podporu z grantu města Mšena ve výši 6250,- Kč. Pokud by tato žádost byla schválena, podílelo by se město na celkových nákladech jednou polovinou.

xxx

Seniorátní výbor Poděbradského seniorátu schválil rozhodnutí mimořádného sborového shromáždění, aby počet členů staršovstva, kteří budou voleni na výročním sborovém shromáždění, se snížil z 8 členů na 6. Vedle těchto členů by měli být zvoleni 3 náhradníci. xxx

Autobusového zájezdu do Herrnhutu (Ochranova) v Sasku, který pořádá Poděbradský seniorát v pátek 1. května 2015, se zúčastní také 10 členů mšenského evangelického sboru. Účastníci si prohlédnou místa, kde okolo roku 1730 vznikla z popudu hraběte Mikuláše Zinzendorfa obnovená Jednota bratrská. Jako přípravu na zájezd byla účastníkům nabídnuta možnost podívat se na dokument, který je uložen v archivu České televize - <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10266609443-hrabe-zinzendorf-sila-presvedceni/>

xxx

Přednáška o „mšenském rodáku“ Augustinu Heřmanovi se uskuteční v pátek 17. dubna 2015 od 18 hod. v modlitebně vedle evangelického kostela ve Mšeně. Přednášet bude Jan Mašek, presbyter evangelického sboru v Praze-Dejvicích.

xxx

Již tradiční akce – Noc kostelů – se uskuteční v areálu evangelického sboru ve Mšeně v pátek 29. května.

Michal Šimek.

Velikonoční sborové listy, zpravodaj FS ČCE Mšeno. Březen 2015. Připravili MŠ,LS,MV.

Nebot' Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (Jan 3,16)

Zveme všechny, kdo chtějí slyšet radostnou zvěst o vzkříšení našeho Pána Ježíše Krista, na **velikonoční sborová shromáždění:**

Velký pátek **3. dubna** **18:00**

Hod Boží - Velikonoční neděle **5. dubna** **10:00**
(s vysluhováním Večeře Páně)

Sborové listy na internetu

Sborové listy si můžete také stáhnout na www.msenocce.wbs.cz.

Najdete tam navíc

- kompletní text o financování církve v pražském seniorátu,
- vzpomínky na mšenského katolického faráře Bohuslava Bártka,
- zamyšlení nad tím, jak si (ne)připomínáme holocaust,
- tipy na zajímavé knihy,
- reakce a názory na dění na Ukrajině,
- anketu k televiznímu pořadu České století.

Salár a dary

Zaplatit salár za rok 2015, věnovat peněžní dar na opravy a provoz sboru můžete osobně v kostele u bratra kurátora J. Kozlíka nebo sestry I. Pavelkové nebo platbou na účet sboru č. 174987837/0300. Děkujeme!

Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Mšeně u Mělníka.

Farář Mgr. Michal Šimek, bytem v Kosmonosích,
tel.: 608 718 898, e-mail: majkl.simek@seznam.cz.

Webové stránky sboru: www.msenocce.wbs.cz

Bohoslužby se konají každou neděli v 10 hodin.